

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eginhartvs De Vita Caroli Magni, Animadversionibvs Illvstratvs

Bessel, Friedrich
Reinhard, Johann Friedrich

Helmeftadii, 1667

Capvt XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10996

tannia Insula fuisset inuasa (sic enim lego non *inversa*, ut vulgo post Nuenarium editur) magna pars incolarum ejus mare trajiciens, in ultimis Galliarum finibus, Venetorum & Coriosolitarum Regiones occupavit. Is populus à regibus Francorum subactus ac tributarius factus, impositum sibi vectigal licet inuitus solvere solebat. Cumque eo tempore dicto audiens non esset, missus illuc regiarum mensarum præpositus *Audulphus*, perfida gentis contumaciam mirâ celeritate compressit, regique apud Wormatiam & obsides quos acceperat, & complures ex populi primoribus adduxit. Consentiunt Sigebertus & Auctor annal. Fuldens. *ad eundem ann.* Integro decennio errat *Marianus Scotus*, qui hanc expeditionem *ad ann. 776.* retulit. Deinde per *Wittonem* seu *Gvidonem*, Comitem, ac Britannici, post Rutlandum, limitis præfectum, iterum victi & in deditiōnem recepti Britones, totaque adeò Britannia, quod nunquam antea fuit, Francis subjugata est, teste præter alios *Reginone lib. 11. ad ann. 799.*

Dux Gentis Aragisus] *Heregisum* *Regino* ac *Sigebertus ad ann. 787.* *Argisum* *Gobelin. etat. 6. c. 38.* appellant: contra quem eam ob causam, si nonnullis credimus, profectus est *Carolus*, quod *Aragisus* Regem se inungi fecisset: qui tamen solo adventu *Caroli* territus, manus supplex & obsides dedit. *Grimaldus* quem in pacis firmamentum cum duodecim obsidibus retinuerat *Carolus*, ab eodem post mortem patris *Dux Beneventanis* datus est, juxta *Adelmum ann. 788.* & nisi me fallunt omnia, hic est *Grimaldus* ille, qui sparso venenato pulvere, magnam boum stragem concitavit, quod memorat & irridet *Agobardus*, *Lugdunensis* *Episcopus*, in eo libro, quem contra insulsam *Valgi* opinionem de grandine & tonitruis scripsit. p. 156.

Si ipse in conspectum venire cogeretur] Ita reposui ope *Codici Florentini*, ac jubente *Conrado Abbate Vrspersensi*, qui *Eginhartum* exscripsit. Vulgò in editis à *Nuenario* ac *Reubero*, sed cum dispendio sententiæ, legebatur: præter hoc, si ipse in conspectum venire non cogeretur. Similiter iisdem auctoribus veterem lectionem post paulo reduxi, cum editum esset, pro obside retento, quod tamen & *Albertus Krantzius*, qui *Eginharti* verba partim suis immiscet, retinuit *lib. 11. Saxon. cap. 4.*

CAPVT XI.

*N. exortum.

BAjoaricum deinde bellum & repente * ortum, & i. celeri fine completum est, quod superbia simul ac sordidia *Thassilonis* ducis excitavit: Qui hortatu *Uxor*is, quæ filia *Desiderii* regis erat, ac patris exilium per

per maritum ulcisci posse putabat, juncto foedere cum Hunis, qui Bajoariis sunt ab oriente contermini, non solum imperata non facere, sed bello regem provocare tentabat.

2. † * Cujus contumaciam, quia nimia videbatur, animositas regis ferre nequiverat, ac * proinde copiis undiq; contractis, Bajoariam petiturus, ipse ad Lechum amnem cum
3. * maximo venit exercitu. † Is fluvius Bajoarios ab Aleman-
4. nis dividit. † Cujus in ripâ castris collocatis, priusquam provinciam intraret, animum ducis per legatos statuit experiri. † Sed ille pertinaciter agere, nec sibi nec genti utile ratus, supplex se regi * subjecit, obsides qui imperabantur dedit, (inter quos & filium suum Theodonem) datâ insuper fide cum juramento, quod ab illius potestate
6. * nemini defectionem suadenti assentire deberet. † Sicque bello, quod quasi maximum futurum videbatur, ce-
7. lerrimus est finis impositus. † Thassilo tamen postmodum ad regem evocatus, neque redire permissus, neque * provincia, quam tenebat ulterius * præesse, sed Comitibus ad regendum commissa est.

* N. Quorum.

* N. Perinde

* MS. magno.

* MS. permisit

* MS. ad defectionem nullo suadenti. L. nulli.

* MS. provinciam.

* MS. Duci s.

ANIMADVERSIONES

AD CAP. XI.

Hortatu Uxor^{is} qua filia Desiderii erat] Luitburgam Regino Prumien-
sis lib. 11. Adelmus Benedict. alijque ad ann. 788. appellant. Impotentis animi pariter ac superbi foeminam fuisse, vel isthac arguunt, quod odio inexplebili post patris exilium in Francos concitata, maritum ad rebellionem stimulaverit, sibi que tandem ac Thassiloni, consiliis malè succedentibus, exitium attraxerit. Eleganter Poëta, Carolinæ Vitæ Scriptor, Annal. lib. 11. v. 346.

*Ejus ut hoc faceret Leutberga suaserat Vxor,
Qua Desiderii fuerat, quia filia Regis,
Post patris exilium Francis inimica manebat,
Femineiq; gerens odii sub pectore flammam,
Mittere jam populos in summa pericula pravo*